

Raport za 2021 rok z monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023

I. Wstęp

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023, obowiązujący w 2021 r. przyjęty został uchwałą Nr 200.XXX.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023, a następnie zaktualizowany (Uchwała Nr 246.XXXIV.2016 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 8 listopada 2016 r. oraz Uchwała Nr 284.XXXIX.2017 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 14 marca 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023).

Ustalone w Lokalnym Programie Rewitalizacji obszary rewitalizacji (obszar I Jelenia Góra - Centrum i obszar II Cieplice - Sobieszów), listy A i B z zadaniami, a także wyznaczone cele operacyjne, w 2021 r. nie wymagały redefinicji, a program aktualizacji.

Przyjęte cele operacyjne dotyczyły:

- Cel 1. Przeciwdziałanie degradacji miejskiej przestrzeni i jej zagospodarowanie;
- Cel 2. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju obszarów zdegradowanych;
- Cel 3. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości;
- Cel 4. Integracja i aktywizacja miejskiej społeczności.

W dokumencie przyjęto, że osiągnięciu celów operacyjnych służyć będą projekty rewitalizacyjne odnoszące się m.in. do:

- Poprawy stanu infrastruktury technicznej (w tym zasobów mieszkalnych oraz dróg lokalnych), rewitalizacji obszarów poprzemysłowych i powojkowych;
- Upowszechniania rozwiązań w zakresie niskiej emisji, energooszczędności i ochrony środowiska;
- Wsparcia doradczo-szkoleniowego, przygotowania terenów inwestycyjnych;
- Poprawy jakości oferty edukacyjnej, przeciwdziałaniu bezrobociu, przeciwdziałaniu niskiej aktywności społecznej, eliminowaniu patologii społecznych, rozwoju kultury.

II. Monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023

Niniejszy raport obejmujący swoim zakresem rok 2021, jest narzędziem monitorowania realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra. Raport przedstawia rzeczowy i finansowy stopień zaawansowania projektów i przedsięwzięć, natomiast wskaźniki wyrażone w postaci liczbowej obrazują w sposób syntetyczny sytuację społeczno – gospodarczą rewitalizowanego terenu, a także skuteczność realizacji Programu. W 2021 r. wskaźniki monitoringu realizacji celów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023 nie uległy zmianie. Dane niezbędne do przygotowania raportu pozyskane zostały przez Wydział Rozwoju Miasta od wydziałów i jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Jelenia Góra, zarządców nieruchomości, wspólnot mieszkaniowych, a także innych podmiotów realizujących projekty zgłoszone do programu rewitalizacji. Stopień osiągnięcia wskaźników monitoringu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Zestaw wskaźników monitoringu realizacji celów LPR

Cele operacyjne Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023	Wskaźniki monitorujące	Stopień osiągnięcia wskaźnika 2021r.
Cel 1. Przeciwdziałanie degradacji miejskiej przestrzeni i jej zagospodarowania	Powierzchnia obszarów zrewitalizowanych (ha)	6,45 ha*
	Liczba zrewitalizowanych budynków mieszkalnych	0
	Liczba zrewitalizowanych budynków użyteczności publicznej	5 budynków**
	Długość nowych i przebudowanych dróg (km)	0,9 km
	Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych (km)	4,05 km***
	Liczba nowych i zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego	105 szt.****
	Liczba nowych i zmodernizowanych miejsc parkingowych	0
	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów rekreacyjno-sportowych (ha)	0,82 ha
	Powierzchnia nowych i zmodernizowanych miejsc aktywnego wypoczynku i rekreacji (ha)	0,82 ha
	Cel 2. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju obszarów zdegradowanych	Powierzchnia obszarów zrewitalizowanych (ha)
Liczba obiektów poddanych termomodernizacji		0
Poziom zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (emisja dwutlenku węgla)		414ug/m3*****
Poziom hałasu komunikacyjnego (dB)		brak danych*****
Cel 3. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	Powierzchnia terenów przygotowanych pod inwestycje (ha)	57,2083 ha
	Wskaźnik przedsiębiorczości (liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców)	165,8*****
	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych	777*****
	Powierzchnia terenów i/lub liczba obiektów przemysłowych poddanych rewitalizacji	1(KPSW)
	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	1 244 osoby stopa bezrobocia: 3,7%
Cel 4. Integracja i aktywizacja miejskiej społeczności	Liczba organizacji pozarządowych	425
	Liczba osób objętych pomocą MOPS	3169 osób
	Liczba interwencji Straży Miejskiej	227
	Liczba obiektów bez barier dla osób niepełnosprawnych	brak danych
	Liczba wniosków złożonych w ramach inicjatyw lokalnych	0

* Podana wielkość 6,45 ha obejmuje: 2,60 ha - rewitalizacja zabytkowego centrum „Przebudowa przestrzeni miejskiej al. Wojska Polskiego w Jeleniej Górze wraz ze strefą wejściową do Teatru im. C. K. Norwida”, 3,03 ha - parki i zieleńce, 0,82 ha - place zabaw.

** Liczba zrewitalizowanych budynków użyteczności publicznej: 5 budynków (w ramach dotacji do zabytków).

*** Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych: 0,9 km (al. Wojska Polskiego, od 1 Maja do Matejki), dostosowanie ulicy dla ruchu rowerowego w ciągu al. Jana Pawła II i Sobieskiego - 1,55 km, wykonanie pasów dla rowerów na jezdni w ciągu ul. Wincentego Pola - 1,6 km.

**** Liczba nowych i zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego: 105 szt. dot. al. Wojska Polskiego.

***** Podana wielkość dotyczy zanieczyszczenia powietrza tlenkiem węgla, mierzona w stężeniu 8-godzinnym, którego dopuszczalny poziom wynosi 10000 ug/m³ (źródło: <http://air.wroclaw.pois.gov.pl/>)

***** Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w latach 2017-2021 nie przeprowadzał badań dot. oceny stanu akustycznego środowiska na terenie Miasta Jelenia Góra. Ostatnie badania dla Miasta Jelenia Góra były prowadzone w 2016 r.

***** Brak danych za 2021 r., podana wielkość dotyczy 2020 r.

***** Brak danych za 2021 r., podana wielkość dotyczy 2020 r.

III. Stopień realizacji projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023

W 2021 roku kontynuowano realizację projektów ujętych na liście podstawowych projektów rewitalizacyjnych (lista A) oraz liście pozostałych projektów rewitalizacyjnych (lista B) Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023.

Projekty z listy A dofinansowane zostały w ramach konkursów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 Oś priorytetowa 6 Infrastruktura spójności społecznej, Działanie 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów, w tym:

- 6.3 A Remont, przebudowa, rozbudowa, adaptacja, wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, obiektów, zagospodarowanie terenów i przestrzeni w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych,
- 6.3 B Remont, odnowa części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych (nie ma możliwości budowy nowych obiektów),
- 6.3. C Inwestycje w tzw. drogi lokalne (gminne i powiatowe) wraz z infrastrukturą towarzyszącą (tylko przebudowa albo modernizacja dróg).

Wspólnoty mieszkaniowe, które nie uzyskały dofinansowania w ramach Działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów lub z różnych względów nie mogły podpisać umowy o dofinansowanie, starały się rewitalizować kamienice z własnych środków oraz zaciąganych kredytów bankowych. Przykładem takich wspólnot mieszkaniowych były:

- Wspólnota Mieszkaniowa przy al. Wojska Polskiego 37, która etapowo, na przestrzeni lat 2018-2021 wykonała prace polegające na ociepleniu ściany tylnej budynku, remoncie elewacji frontowej, renowacji drzwi wejściowych, remoncie balkonów. Wartość inwestycji wyniosła 182 210,16 zł.
- Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Mickiewicza 8of, która w 2021 r. zakończyła rewitalizację budynku polegającą na ociepleniu, wykonaniu elewacji wraz z kolorystyką i odtworzeniem istniejących detali architektonicznych. Wartość inwestycji wyniosła 130 148,55 zł.

Ponadto beneficjenci ubiegali się o środki finansowe z innych, alternatywnych źródeł finansowania m.in.: budżetu Województwa Dolnośląskiego, Ministerstwa Sportu i Turystyki, budżetu państwa w ramach Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Ministerstwa Edukacji i Nauki z funduszu Skarbu Państwa oraz w zakresie dotacji do zabytków z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

Szczegółowe informacje dotyczące projektów i stopnia ich realizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Stopień realizacji zadań ujętych na liście A Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Zakres rzeczowy	Całkowita wartość projektu w PLN*	Kwota dofinansowania w PLN*	Stopień realizacji
1.	<p>Rewitalizacja zabytkowego centrum miasta Jeleniej Góry:</p> <p>1.1.Przebudowa przestrzeni miejskiej al. Wojska Polskiego w Jeleniej Górze wraz ze strefą wejściową do Teatru im. C. K. Norwida.</p> <p>1.2.Poprawa stanu zachowania zabytkowego budynku Ratusza Miejskiego w Jeleniej Górze wraz z jego turystycznym udostępnieniem.</p>	Miasto Jelenia Góra	<p>1.1. W ramach zadania wykonano przebudowę Alei Wojska Polskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. 1 Maja do skrzyżowania z ul. Matejki, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonano nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego - 8 920 m² - wykonano nawierzchnię chodnika z płyt betonowych - 8 303 m² - wykonano nawierzchnię asfaltową dróg rowerowych -2 415 m² - wykonano nawierzchnię z płyt granitowych - 627 m² - zamontowano oświetlenie drogowe - 105 szt. - wprowadzono docelowo organizację ruchu - 1 kpl. - wykonano naprawę kanalizacji deszczowej na długości przebudowywanego odcinka - 908,9 m - wykonano wpusty deszczowe - 49 szt. <p>1.2. W ramach zadania wykonano remont pomieszczeń, wzmocnienie stropów, wymianę instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, dostosowano budynek do przepisów p.poż.</p>	16 643 760,73 zł	12 234 047,68 zł (w tym fundusz Inwestycji Lokalnych)	Zakończono realizację projektu. Wykonano wskazany zakres rzeczowy.
2.	<p>Rewitalizacja Cieplic - uzdrowskiej części Jeleniej Góry:</p> <p>2.1. Przeobrażenie zdegradowanych terenów nadbrzeżnych rzeki Kamiennej na bulwar spacerowy w Jeleniej Górze – Cieplicach.</p> <p>2.2. Udostępnienie turystyczne zabytkowego budynku źródła wody mineralnej „Marysienka”.</p> <p>2.3. Przebudowa ul. Tabaki w Jeleniej Górze.</p> <p>2.4. Modernizacja stadionu przy ul. Lubańskiej w Jeleniej Górze - etap I.</p>	Miasto Jelenia Góra Parafia pw. Św. Jana Chrzyciela w Jeleniej Górze, Uzdrowisko Cieplice sp. z o.o. – Grupa PGU	<p>2.1. W ramach zadania wykonano ciąg pieszo-rowerowy, tężnię solankową, zieleń, małą architekturę, monitoring wizyjny.</p> <p>2.2. W ramach zadania przebudowano i wyposażono zabytkowy budynek źródła wody mineralnej „Marysienka”.</p> <p>2.3. W ramach zadania wykonano ciąg pieszo-rowerowy, nawierzchnię jezdni, chodnik, oświetlenie drogowe, kanalizację deszczową.</p> <p>2.4. W ramach zadania wykonano nawierzchnię</p>	9 447 818,36 zł	8 405 714,90 zł	Zakończono realizację projektu. Wykonano wskazany zakres rzeczowy.

	2.5. "Oaza na Szlaku Cysterskim - Centrum Aktywności Lokalnej w Cieplicach" - etap I.		boiska głównego, oświetlenie, budynek zaplecza sportowego, kontener magazynowy, ciągi komunikacyjne, infrastrukturę techniczną.			
			2.5. W ramach zadania wykonano przebudowę budynku parafialnego na Centrum Aktywności Lokalnej.			
3.	<p>Rewitalizacja zdegradowanego kwartału miasta w Śródmieściu Jeleniej Góry - Etap II:</p> <p>3.1. Zagospodarowanie zdegradowanego terenu przy ul. Kilińskiego w Jeleniej Górze poprzez przebudowę ulic: Kamienne Schodki i ks. Dominika Kostiała w Jeleniej Górze.</p> <p>3.2. Przebudowa ul. Drzymały, Świętojańskiej i Flisaków w rewitalizowanym kwartale miasta Jelenia Góra.</p> <p>3.3. Poprawa infrastruktury Karkonoskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych.</p>	<p>Miasto Jelenia Góra</p> <p>Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych w Jeleniej Górze</p>	<p>3.1. W ramach zadania wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jezdnię o nawierzchni bitumicznej - 150 m - chodniki z kostki betonowej - remont schodów z płyt granitowych płomieniowanych - przebudowę oświetlenia ulicznego i kanalizacji deszczowej. <p>3.2. W ramach zadania wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowę drogi o nawierzchni bitumicznej wraz z przebudową chodników - 575 m - remont płyty mostu - 451 m² - przebudowę oświetlenia ulicznego - 13 słupów LED wraz z linią kablową - naprawę kanalizacji deszczowej - 125,5 m. <p>3.3. W ramach zadania wykonano termomodernizację budynku polegającą na dociepleniu ścian zewnętrznych, w tym izolację fundamentów, wymianę pokrycia dachowego, wykonanie wylewek podłogowych. Wzmocniono fundamenty wraz z odwodnieniem budynku, wykonano remont schodów, szycie pękających ścian, wymurowanie kominów, wykonano ogniomur, wymieniono instalację wodną i elektryczną, wykonano oświetlenie, wymieniono tynki wewnętrzne, rynny, obróbki blacharskie i parapety zewnętrzne, wymieniono podłogi, pomalowano pomieszczenia.</p> <p>Dodatkowo w ramach zadania wyposażono siedzibę w urzędzenia siłowni zewnętrznej do ćwiczeń, kurtynę powietrzną, stację ładowania wózków,</p>	5 492 564,62 zł	3 150 201,72 zł	Zakończono realizację projektu. Wykonano wskazany zakres rzeczowy.

			oznaczenie pomieszczeń, tablicę informacyjną budynku, tablicę informacyjno-pamiątkową UE.			
4.	<p>Rewitalizacja zdegradowanego kwartału miasta w rejonie ul. Wyczółkowskiego i Morcinka w Jeleniej Górze:</p> <p>4.1. Poprawa warunków zamieszkania mieszkańców i lokatorów budynków socjalnych przy ul. Wyczółkowskiego w Jeleniej Górze.</p> <p>4.2. Budowa basenu przy SP nr 10 w Jeleniej Górze.</p>	Miasto Jelenia Góra	<p>4.1. W ramach zadania planowano wykonać nawierzchnię jezdni, chodniki, oświetlenie drogowe, kanalizację deszczową, zagospodarowanie terenu.</p> <p>4.2. W ramach zadania planowano wybudować basen kryty z zapleczem.</p>	9 086 194,00 zł	7 723 265,00 zł	<p>4.1. Ze względu na brak dofinansowania zadanie nie zostało zrealizowane.</p> <p>4.2. Zadanie otrzymało dofinansowanie z budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Programu Budowy Małych Krytych Pływalni „Dolnośląski Delfinek” oraz z budżetu państwa w ramach Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. W wyniku przeprowadzonego przetargu, ze względu na zbyt wysokie koszty nie wybrano wykonawcy. Odstąpiono od realizacji zadania.</p>
5.	Przebudowa ul. Kasprowicza w Jeleniej Górze.	Miasto Jelenia Góra, PWiK „WODNIK” Sp. z o.o.	W ramach zadania zaplanowano przebudowę sieci, przyłączy wodociągowych i wymianę studni rewizyjnych zlokalizowanych w ulicy.	<p>7 153 591,44 zł</p> <p>5 330 291,10 (budżet Miasta Jelenia Góra)</p> <p>1 823 300,34 zł (budżet PWiK „WODNIK” Sp. z o.o.)</p>	0,00 zł	Realizację zadania w formule „zaprojektuj i wybuduj” rozpoczęto w 2021 r. Zakończenie zadania zaplanowano na IV kwartał 2022 r.
6.	Rewitalizacja zdegradowanych terenów powojennych w Jeleniej Górze:	Karkonoska Państwowa	6.1. W ramach zadania, przebudowany zostanie zdegradowany budynek powojenny zlokalizowany	23 135 346,00 zł (6.1.)	10 714 000,00 zł (6.1.dotacja celowa)	6.1. Rozpoczęto realizację zadania.

	<p>6.1. Przebudowa budynku powojkowego Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze na Centrum Integracji Społecznej.</p> <p>6.2 Przebudowa ul. Kadetów, Kazimierskiego i Elewów w obszarze powojkowym w Jeleniej Górze.</p>	<p>Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze Miasto Jelenia Góra</p>	<p>na terenie Kampusu Karkonoskiej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze na Centrum Integracji Społecznej. Efektem przebudowy będzie m.in. utworzenie 49 kwater mieszkalnych dla studentów, w tym 5 kwater dla osób z niepełnosprawnościami oraz szereg pomieszczeń pomocniczych m.in. węzeł żywienia, węzeł techniczno-organizacyjny.</p> <p>6.2. W ramach zadania zaplanowano wykonanie nawierzchni jezdni, oświetlenie drogowe, kanalizację deszczową.</p>	<p>2 513 800,00 zł (6.2.)</p>	<p>0,00 zł (6.2.)</p>	<p>Otrzymano dotację celową udzieloną przez Ministra Edukacji i Nauki z funduszu Skarbu Państwa. Zakończenie realizacji zadania zaplanowano w 2022 r.</p> <p>6.2. Zadanie nie zostało zrealizowane.</p>
7.	<p>Modernizacja infrastruktury sportowej stadionu przy ul. Złotniczej w Jeleniej Górze – etap II.</p>	<p>Miasto Jelenia Góra</p>	<p>W ramach zadania wykonano boisko treningowe wraz z wyposażeniem, oświetlenie, kanalizację deszczową, trafostację, wyburzono wały ziemne, żelbetowe słupy ławek, chodniki, schody z balustradami, dokonano drenażu siedzisk, usunięto kolizję zasilania elektrycznego średniego napięcia.</p>	<p>3 705 502,27 zł</p>	<p>1 749 800,00 zł</p>	<p>Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.</p>
8.	<p>Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku byłej stolarni na budynek związany z prowadzeniem warsztatów artystycznych dla dzieci i młodzieży oraz prób sytuacyjnych, zlokalizowany przy ul. Zjednoczenia Narodowego 46 w Jeleniej Górze (dz. nr 87,88/1 obręb 0004 Cieplice) wraz z termomodernizacją.</p>	<p>Zdrojowy Teatr Animacji</p>	<p>W ramach zadania planowano wykonać remont dachu, elewacji, pomieszczeń i ich przystosowanie na sale prób i zajęć warsztatowych wraz z zapleczem socjalnym, zagospodarowanie terenu, wykonanie instalacji wewnętrznych.</p>	<p>2 125 427,13 zł</p>	<p>1 806 613,06 zł</p>	<p>Projekt nie otrzymał dofinansowania - zadanie nie zostało zrealizowane.</p>
9.	<p>Rewitalizacja obiektu mieszkalnego Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 2 w Jeleniej Górze.</p>	<p>Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 2 Jelenia Góra</p>	<p>W ramach zadania wykonano remont elewacji wraz z termomodernizacją, dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych.</p>	<p>206 632,17 zł</p>	<p>102 027,06 zł</p>	<p>Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.</p>
10.	<p>Rewitalizacja budynku przy ul. Pocztowej 6 w Jeleniej Górze.</p>	<p>Wspólnota Mieszkaniowa ul. Pocztowa 6 Jelenia Góra</p>	<p>W ramach zadania wykonano remont elewacji, docieplenie, remont klatki schodowej, schodów zewnętrznych do piwnic, dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych.</p>	<p>425 666,00 zł</p>	<p>225 457,38 zł</p>	<p>Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.</p>
11.	<p>Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy ul. Wojska</p>	<p>Wspólnota Mieszkaniowa</p>	<p>W ramach zadania wykonano renowację części wspólnych budynków, w tym: remont elewacji,</p>	<p>1 215 164,24 zł</p>	<p>687 918,45 zł</p>	<p>Zakończono realizację projektu, wykonano</p>

	Polskiego nr 20, Wojska Polskiego nr 28, Wojska Polskiego nr 29 oraz Wojska Polskiego nr 41 w Jeleniej Górze.	al. Wojska Polskiego 29 Jelenia Góra	izolacje fundamentów, dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych; w wybranym budynku: remont klatki schodowej, naprawa pokrycia dachowego.			wskazany zakres rzeczowy.
12.	Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy al. Wojska Polskiego nr 7, al. Wojska Polskiego nr 10 oraz al. Wojska Polskiego nr 11 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa al. Wojska Polskiego 10 Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano renowację części wspólnych budynków, tym: remont elewacji, remont dachu, izolacje fundamentów, remont klatki schodowej, wymiana stolarki okiennej.	1 040 111,23 zł	576 128,63 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
13.	Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy al. Wojska Polskiego nr 44, al. Wojska Polskiego nr 46 oraz al. Wojska Polskiego nr 60 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa al. Wojska Polskiego 46 Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano renowację części wspólnych budynków, w tym: remont elewacji, dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych; w wybranych budynkach remont dachów, klatek schodowych, izolacje fundamentów, częściowy remont piwnicy.	1 419 650,91 zł	821 344,62 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
14.	Rewitalizacja budynków wielolokalowych położonych przy ul. Cieplickiej 14 i 14a oraz ul. Jagiellońskiej 3 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Cieplicka 14A Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano renowację części wspólnych budynków, w tym: remont elewacji; w wybranym budynku remont dachu, klatki schodowej, izolacja fundamentów z odwodnieniem.	850 032,91 zł	443 059,39 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
15.	Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy al. Wojska Polskiego 45, al. Wojska Polskiego 47, ul. Armii Krajowej 17 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa al. Wojska Polskiego 47 Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano renowację części wspólnych budynków, w tym: wykonanie izolacji fundamentów, wymiana stolarki okiennej, remont dachu, dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych.	580 112,06 zł	332 497,49 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
16.	Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy: al. Wojska Polskiego 37, al. Wojska Polskiego 77, ul. Mickiewicza 17 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa al. Wojska Polskiego 37 Jelenia Góra	Zadanie zrealizowano częściowo, tylko dla budynku znajdującego przy al. Wojska Polskiego 37. Wykonano ocieplenie ściany tylnej budynku, remont elewacji frontowej, renowację drzwi wejściowych, remont balkonów.	182 210,16 zł	0,00 zł	Złożono wniosek o dofinansowanie projektu z RPO WD – projekt otrzymał dofinansowanie – wspólnota nie podpisała umowy o dofinansowanie. Projekt zrealizowany częściowo w latach 2018-2021 przez

						Wspólnotę Mieszkaniową przy al. Wojska Polskiego 37.
17.	Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy al. Wojska Polskiego 73, al. Wojska Polskiego 81, ul. Wolności 60, ul. Plac Piastowski 3 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa al. Wojska Polskiego 73 Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano renowację części wspólnych budynków, w tym: remont elewacji; w wybranych budynkach remont dachów, wymiana stolarki okiennej w częściach wspólnych, izolacja fundamentów i ścian piwnicznych, dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych.	684 537,53 zł	359 182,20 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
18.	Rewitalizacja budynku przy ul. Wyczółkowskiego 12 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa Wyczółkowski 12	W ramach zadania planowano wykonać remont elewacji, dachu, balkonów, klatki schodowej, termomodernizację, wymianę części stolarki okiennej, drenaż, izolację przeciwwilgociową, kanalizację deszczową.	210 378,18 zł	125 626,91 zł	Projekt nie został zrealizowany. Rozwiązano umowę o dofinansowanie.
19.	Rewitalizacja jedenastu wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Barlickiego w Jeleniej Górze.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „FAMPA”	W ramach zadania planowano wykonać remont elewacji, dachów, klatek schodowych, termomodernizację, wymianę instalacji gazowej, montaż udogodnień dla osób niepełnosprawnych.	1 714 591,36 zł	853 568,16 zł	Projekt nie został zrealizowany. Rozwiązano umowę o dofinansowanie.
20.	Rewitalizacja obiektu mieszkalnego wspólnoty mieszkaniowej, położonego przy al. Wojska Polskiego 35 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa al. Wojska Polskiego 35 Jelenia Góra	W ramach zadania planowano wykonać termomodernizację, remont elewacji, klatki schodowej, izolację pionową ścian piwnic, montaż oświetlenia LED, domofonu dla osób niedowidzących, czujników ruchu.	439 354,95 zł	253 388,07 zł	Projekt nie został zrealizowany. Rozwiązano umowę o dofinansowanie.
21.	Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy ul. Mickiewicza 5, ul. Mickiewicza nr 8OF, ul. Mickiewicza nr 10 oraz przy ul. Wolności nr 34, 34OF w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 10 Jelenia Góra	Zadanie zrealizowano częściowo, tylko dla budynku znajdującego przy ul. Mickiewicza 8OF. Wykonano ocieplenie ścian, remont elewacji wraz z kolorystyką i odtworzeniem istniejących detali architektonicznych.	130 148,55 zł	0,00 zł	Projekt nie otrzymał dofinansowania. Projekt zrealizowany częściowo przez Wspólnotę Mieszkaniową przy ul. Mickiewicza 8OF.
22.	Remont budynku przy ul. Jana Matejki 18 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Matejki 18	W ramach zadania planowano wykonać remont elewacji wraz z dociepleniem, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji elektrycznej.	455 484,37 zł	273 290,63 zł	Projekt nie otrzymał dofinansowania - zadanie nie zostało zrealizowane.

		w Jeleniej Górze				
23.	Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych przy al. Wojska Polskiego 17, przy ul. Armii Krajowej 17 of oraz przy ul. Bohaterów Getta 2 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa al. Wojska Polskiego 17 Jelenia Góra	Wykonano rewitalizację budynków w następującym zakresie: - ul. Armii Krajowej: remont elewacji wraz z ciepłeniem ścian. - ul. Bohaterów Getta: remont elewacji wraz z ociepleniem oraz izolacją ścian piwnic. - al. Wojska Polskiego: remont elewacji wraz z ociepleniem oraz izolacją ścian piwnic	- 157 683,00 zł - 115 000,00 zł - 262 902,00 zł	0,00 zł	Projekt nie otrzymał dofinansowania. Projekt został zrealizowany ze środków własnych i kredytu.

*Całkowita wartość projektu i kwota dofinansowania wynikają z podpisanych umów o dofinansowanie.

Tabela 3. Stopień realizacji zadań dofinansowanych z dotacji Miasta Jelenia Góra na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w 2021 r.

Lp.	Nazwa projektu	Dotacjobiorca	Zakres rzeczowy	Całkowita wartość projektu w PLN	Kwota dofinansowana w PLN	Stopień realizacji
1.	Jelenia Góra, Bazylika Mniejsza (XII w.): Prace przy konserwacji i renowacji polichromii i monochromii ścian i sklepień prezbiterium oraz naw wraz z badaniami konserwatorskimi.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Erazma i Pankracego, Plac Kościelny 1-2, 58-500 Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano: badania stratygraficzne, dokumentację wstępną fotograficzną i opisową stanu zachowania polichromii ścian i sklepienia Bazyliki, odstonięto zachowane partie malowideł, wykonano impregnację wzmacniającą osłabionych partii tynku, uzupełniono ubytki tynku, założono warstwy pobiały, oczyszczono powierzchnie partii ścian i sklepień pokrytych monochromią, uzupełniono podłoża zaprawą wapienną, uzupełniono i odtworzono monochromię na płaszczyznach ścian i w polach żagli sklepienia, zagruntowano i pomalowano farbami o wysokiej przepuszczalności pary wodnej przyjaznymi dla środowiska, odczyszczono do pierwotnej struktury i zaimpregnowano kilka kamiennych słupków, wykonano dokumentację prac konserwatorskich. Łączna powierzchnia objęta pracami konserwatorskimi - 2.700 m ² .	380 880,00 zł	110 000,00 zł (budżet Miasta Jelenia Góra) 270 000,00 zł (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) 880,00 zł (środki własne)	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
2.	Kompleksowa konserwacja i restauracja 10 obrazów XVIII-wiecznych na parapiecie empory prawej strony nawy w Kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Jeleniej Górze – Sobieszowie.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina, ul. Cieplicka 219, 58-570 Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano: 1.Konserwację estetyczną polichromii w architekturze balustrady empory prawej strony nawy; 2. Konserwację estetyczną złoceń na 2 kapitelach kolumn; 3. Konserwację polichromii trzonów kolumn (6 szt.); 4.Konserwację estetyczną polichromii ośmiobocznych podstaw kolumn (6 szt.); 5.Konserwację estetyczną złoceń baz kolumn (6 szt.); 6.Konserwację estetyczną polichromii sufitu empory prawej strony nawy;	61 038,00 zł	30 000,00 zł (budżet Miasta Jelenia Góra) 31 038,00 zł (środki własne)	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.

			7. Konserwację estetyczną profilowanych listew kasetonowych sufitu empory prawej strony nawy.			
3.	Jelenia Góra, Kościół pw. św. Jana Chrzciciela (XVIII w): Kontynuacja prac konserwatorskich przy ścianach i sklepieniu prezbiterium obejmujące wystrój wnętrza w postaci dekoracji stiukowej i balustrady empory.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela, ul. Cieplicka 9, 58-560 Jelenia Góra	<p>W ramach zadania wykonano:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przy ścianach, sklepieniach, sztukateriach i medalionach wykonano iniekcję podtynkową, usunięto wtórne nawarstwienia, uzupełniono pęknięcia, impregnację warstw oryginalnych, uzupełniono ubytki zapraw i pobiału, pomalowano powierzchnie farbami wapiennymi; 2. Przy barierkach empory po prawej stronie (stiuk) usunięto wtórne nawarstwienia z powierzchni stiuków, uzupełniono ubytki stiuku, zabezpieczono powierzchnie stiuków i wypolerowano powierzchnie tralkowej balustrady; 3. Przy barierkach empory po lewej stronie (drewno polichromowane i złocone) usunięto warstwy szlagmetal, wtórnych zapraw, kitów i niewłaściwie wykonanych uzupełnień, wykonano pełną dezynsekcję drewna, miejscową impregnację wzmacniającą, sklejono pęknięcia, uzupełniono szczeliny i ubytki drewna, warstwy zaprawy, ubytki, rekonstrukcję złoceń złotem płatkowym, założono werniks retuszerski w partiach polichromowanych, uzupełniono tynki polichromii, zabezpieczono werniksem końcowym warstwy malarskie; <p>Łączna powierzchnia objęta pracami konserwatorskimi - 270 m².</p>	145 839,00 zł	60 000,00 zł (budżet Miasta Jelenia Góra) 25 000,00 zł (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) 40 000,00 zł (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego) 20 839,00 zł (środki własne)	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.

4.	<p>Jelenia Góra, Kościół pw. św. Jana Chrzciciela: Kontynuacja prac konserwatorskich przy ołtarzu głównym (1716/17 r.) V etap - dwie konsle w narożach prezbiterium stanowiące integralną część ołtarza.</p>	<p>Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela, ul. Cieplicka 9 58-560 Jelenia Góra</p>	<p>W ramach zadania wykonano konserwację techniczną i estetyczną struktury drewnianej konstrukcji konsol i rozbudowanych cokołów z pełną dezynsekcją drewna wraz z impregnacją wzmacniającą, sklejono pęknięcia, uzupełniono szczeliny i ubytki drewna, odtworzono złączenia i srebrzenia na elementach konsoli, rzeźb przedstawiających półpostacie aniołów na wolutach św. Andrzeja, św. Judy, Tadeusza, kartuszy oraz aniołków i putta, sporządzono powykonawczą dokumentację konserwatorską.</p>	<p>116 982,00 zł</p>	<p>50 000,00 zł (budżet Miasta Jelenia Góra) 34 000,00 zł (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) 32 982,00 zł (środki własne)</p>	<p>Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.</p>
5.	<p>Kontynuacja robót: remont elewacji z wykonaniem kolorystyki budynku dawnego Kolegium Jezuickiego przy ul. Mikołaja Kopernika 1 - elewacja południowo-zachodnia(segment środkowy).</p>	<p>Karkonoskie Stowarzyszenie Edukacyjne u Erazma i Pankracego, ul. Mikołaja Kopernika 1 58-500 Jelenia Góra</p>	<p>W ramach zadania wykonano: 1. Konserwację elementów kamiennych (piaskowiec) takich jak: obramienia stolarki, opaski, parapety, cokół, detal architektoniczny, oczyszczenie, odsolenie, usuwanie plam i wykwitów, klejenie i uzupełnienie ubytków, takich jak obramienia stolarki, opaski, cokół, detal architektoniczny; 2. Wymieniono parapety z odtworzeniem ich pierwotnej formy o łącznej powierzchni 31,07 m²; 3. Prace przy odtworzeniu tynków elewacji: skucie zwietrzałych i odparzonych tynków od podłoża, naprawiono i uzupełniono uszkodzenia muru, oczyszczono, zmyto i zagruntowano powierzchnię muru, wymieniono obróbki blacharskie, łączna powierzchnia - około 289,5 m².</p>	<p>204 153,00 zł</p>	<p>100 000,00 zł (budżet Miasta Jelenia Góra) 70 000,00 zł (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego) 34 153,00 zł (środki własne)</p>	<p>Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.</p>

W ramach naboru wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (tabela 3) środki otrzymało 5 dotacjobiorców. Łączna wartość zrealizowanych projektów wyniosła 908 892,00 zł, w tym kwota udzielonej dotacji z budżetu Miasta Jelenia Góra 350 000,00 zł. W celu realizacji zadań dotacjobiorcy pozyskali środki z różnych źródeł tj.: z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 329 000,00 zł, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego - 110 000,00 zł, jak również dofinansowali zadania z własnych środków - 119 892,00 zł. Warto wspomnieć, że wszystkie projekty, które otrzymały dotacje realizowane były w I lub II obszarze rewitalizacji.

W odniesieniu do listy B Lokalnego Programu Rewitalizacji, większość projektów dotyczących kompleksowej modernizacji energetycznej w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym, jak również dotyczących wdrażania strategii niskoemisyjnych została zakończona. W 2021 r. Miasto Jelenia Góra rozpoczęło jedynie realizację tych projektów, na które przeznaczyło środki własne. Karkonoski Park Narodowy kontynuował realizację swojego projektu, co było możliwe m.in. dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z kilku źródeł: Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, NFOŚiGW, WFOŚiGW we Wrocławiu, Programu Współpracy Interreg VA SN-PL, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Szczegółowe informacje dotyczące projektów i stopnia ich realizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Stopień realizacji zadań ujętych na liście B Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Zakres rzeczowy	Całkowita wartość projektu w PLN*	Kwota dofinansowania w PLN*	Stopień realizacji
1.	Przebudowa mostu nad potokiem Wrzosówka w ciągu ul. Cervi w Jeleniej Górze.	Miasto Jelenia Góra	W ramach zadania przebudowano most jednoprzęsłowy o dł. 30,60 m.	3 109 686,00	1 251 800,00	Zakończono realizację projektu.
2.	Przebudowa nawierzchni ciągu pieszo jezdnego w zabytkowym centrum Jeleniej Góry. Projekt podzielono na dwa zadania: 1.1. „Żyj, mieszkaj, pracuj w Jeleniej Górze!” - Przebudowa nawierzchni zabytkowego centrum miasta wraz z likwidacją barier dla niepełnosprawnych 1.2. Budowa łącznika drogowego ulic Jelenia – Forteczna – Kopernika.	Miasto Jelenia Góra	2.1. W ramach zadania zaplanowano przebudowę ciągów pieszo - jezdnych w zabytkowym centrum Jeleniej Góry - część I" o długości 600 m. 2.2 W ramach zadania zaplanowano przebudowę drogi dojazdowej wzdłuż budynków przy ul. Kopernika 2 i 4 oraz przebudowę nawierzchni ciągu pieszo – jezdnego w zabytkowym centrum Jeleniej Góry o długości 0,24 km.	1 955 499,00 zł (1.1.) 940 000,00 zł (1.2.)	zadanie realizowane z środków budżetu Miasta Jelenia Góra	2.1. 29.09.2021 r. podpisano umowę z Wykonawcą na realizację zadania. Zadanie będzie realizowane w 2022 r. 2.2. W 2021 r. wykonano dokumentację projektową. Zadanie będzie realizowane w 2022 r.
3.	Ograniczenie niskiej emisji transportowej w Jeleniej Górze.	Miasto Jelenia Góra Partnerzy: Gmina Stara Kamienica, Karkonoski Park Narodowy siedziba Jelenia Góra	W ramach zadania została wykonana: 1. Budowa węzła przesiadkowego przy ulicy Cieplickiej w Sobieszowie. 2. Budowa węzła przesiadkowego przy ulicy Cieplickiej Oś. Orle w Jeleniej Górze. 3. Przebudowa systemów sterowania ruchem. 4. Przebudowa ulicy Krakowskiej. 5. Budowa parkingu „Park&Ride” przy ulicy Krakowski. 6. Przebudowa ulicy Nadbrzeżnej na drogę rowerową. 7. Budowa drogi rowerowej od ulicy Ogińskiego do ulicy Powstańców Śląskich. 8. Budowa drogi dla rowerów w ciągu ulicy Ogrodowa-Bronka Czecha w Jeleniej	31 981 184,89 zł	22 848 853,95zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.

			<p>Górze.</p> <p>9. Budowa drogi dla rowerów na Osiedlu Zabobrze wzdłuż granicy miasta z gminą Jeżów Sudecki w Jeleniej Górze.</p> <p>10. Budowa łącznika spinającego. euroregionalne trasy rowerowe ER-2 Liczyrzepa z ER-6 Dolina Bobru.</p> <p>11. Energooszczędne oświetlenie miejskie.</p> <p>12. Budowa ronda Trasa Czeska-Lubańska-Goduszyńska.</p>			
4.	Termomodernizacja budynków oświatowych Miasta Jelenia Góra - Etap I Miejskie Przedszkole Nr 2, 4, 11, 14, Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych.	Miasto Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano docieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu; wymianę okien i drzwi zewnętrznych, naświetli dachowych, instalacji CO i elektrycznej w piwnicy i na strychu; izolację pionową ścian fundamentów i drenaż budynku.	15 324 306,82 zł	10 774 034,71 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
5.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Miasta Jelenia Góra 5.1. termomodernizacja Ratusza Miejskiego 5.2. termomodernizacja remizy Ochotniczej Straży Pożarnej przy ul. Cieplickiej.	Miasto Jelenia Góra	<p>5.1. W ramach zadania wykonano hydroizolację, izolację z wełny mineralnej stropu, wymieniono stolarkę okienną, przeprowadzono roboty ziemne, zerwano część posadzek, wyrównano i oczyszczono powierzchnię ścian i fundamentów, w części wymieniono wewnętrzną instalację C.O.</p> <p>5.2. W ramach zadania wykonano izolację stropu z wełny mineralnej, hydroizolację, wymieniono stolarkę okienną, ocieplono ściany, zainstalowano kocioł C.O. na gaz, wymieniono wewnętrzną instalację C.O.</p>	3 369 054,43 zł	2 813 219,08 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
6.	Termomodernizacja budynku przy ul. Wyczółkowskiego 61.	Miasto Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano docieplenie ścian zewnętrznych budynku, wymianę pokrycia dachowego, przeszkolenie mieszkańców z	452 405,42 zł	322 915,51 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.

			obsługi istniejących systemów zarządzania energią oraz działania promocyjne.			
7.	Przebudowa zabytkowego budynku Teatru im. Cypriana Kamila Norwida w Jeleniej Górze.	Teatr im. Cypriana Kamila Norwida Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano: remont stropów, wymianę okien, drzwi, nowe podłogi i pomosty techniczne w wieży scenicznej, renowacje posadzek, prace konserwatorskie elementów zabytkowych. Zamontowano: oświetlenie technologiczne i nagłośnienie, napęd dla urządzeń mechaniki sceny, zintegrowany system sterowania z oprogramowaniem do wszystkich elementów mechaniki teatralnej.	20 737 038,51 zł	6 908 006,82 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
8.	Centrum Muzealno - Edukacyjne Karkonoskiego Parku Narodowego - Pałac Sobieszów.	Karkonoski Park Narodowy	W ramach projektu realizowanego w III etapach zaplanowano rewitalizację kompleksu pałacowego wraz z adaptacją: - Etap I: remont Pałacu, utworzenie ekspozycji edukacyjnej, rewitalizacja parku i odbudowa Wielkiej Stodoły. - Etap II: remont Wielkiej Stajni, utworzenie ekspozycji przyrodniczej i centrum edukacyjnego, rekonstrukcja Małej Stajni na salę konferencyjną i restaurację, wykonanie parkingu. - Etap III: remont Domu Zarządcy i Spichlerza z zagospodarowaniem majdanu.	80 000 000,00 zł	66 668 689,85 zł	W ramach projektu zrealizowano szereg prac przewidzianych w I i II etapie inwestycji, tj. remont budynku Pałacu Sobieszów, budowę Elektrycznej Stodoły oraz remont Domu Ogrodnika, adaptację budynku Wielkiej Stajni i rozbudowanie o tzw. Budynek Wejściowy, remont budynku Małej Stajni oraz wykonanie parkingu Parkuj&Jedź wraz z sieciami zewnętrznymi. Obecnie trwa realizacja zadań II etapu budowy - wykonanie dwóch ekspozycji edukacyjnych. Środki pozyskane na współfinansowanie inwestycji pochodzą z następujących źródeł: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, NFOŚiGW, WFOŚiGW we Wrocławiu, Program Współpracy Interreg VA SN-PL, Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Zawarto stosowne umowy o

						dofinansowanie. Planowany termin zakończenia realizacji projektu 2024 r.
9.	„Oaza na Szlaku Cysterskim – Centrum Aktywności Lokalnej w Cieplicach” Etap I: „Remont elewacji wraz z ociepleniem i kolorystyką budynku parafialnego na terenie zabytkowego zespołu pocysterskiego budynków sakralnych Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Jana Chrzciciela przy ul. Cieplickiej 9 w Jeleniej Górze.	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Jana Chrzciciela	W ramach zadania wykonano ocieplenie połaci dachowej w części ogrzewanej, ocieplenie stropu pod nieogrzewanym pomieszczeniem, ocieplenie lukarn, wymianę stolarki, ocieplenie ścian zewnętrznych i pionowych ścian fundamentowych, montaż dwóch liczników zużycia energii cieplej i wentylacji, montaż zaworów termostatycznych i automatycznego czujnika pogodowego w węźle cieplnym.	2 027 563,82 zł	1 461 171,20 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
10.	Kompleksowa termomodernizacja budynku przy ul. Okrzei 7 w Jeleniej Górze.	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Okrzei 7 Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, termomodernizację ścian zewnętrznych - ścian na gruncie - docieplenie dachu - modernizację stropu nad piwnicą.	275 888,04 zł	173 569,84 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
11.	Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych w Jeleniej Górze przy ul. Tkackiej 5,10, ul. Karola Miarki 16 oraz ul. Drzymały 49.	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Drzymały 49 Jelenia Góra	W ramach zadania wykonano docieplenie ścian zewnętrznych i wewnętrznych budynków, ścian w gruncie; docieplenie dachów, stropodachów, stropów zewnętrznych i wewnętrznych; modernizację stolarki okiennej i drzwiowej; wymianę oświetlenia oraz instalacji elektrycznej w częściach wspólnych.	1 405 236,92 zł	1 073 380,81 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.
12.	Kompleksowa termomodernizacja w budynkach mieszkalnych Jeleniogórskiej Spółdzielni Mieszkaniowej (ul. Gałczyńskiego 18, 20, ul. Kiepury 30, 32, ul. Skłodowskiej - Curie 13, Sygietyńskiego 1, 3, 5).	Jeleniogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa	W ramach zadania wykonano docieplenie ścian budynku i stropu, budynek dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych, głównie niewidomych i słabo widzących.	4 389 463,35 zł	2 001 868,55 zł	Zakończono realizację projektu, wykonano wskazany zakres rzeczowy.

* Całkowita wartość projektu i kwota dofinansowania wynika z podpisanej umowy o dofinansowanie projektu.

Poza projektami ujętymi na listach A i B Lokalnego Programu Rewitalizacji, w 2021 r. realizowano wiele projektów/przedsięwzięć uzupełniających o charakterze społecznym, edukacyjnym i infrastrukturalnym. Wśród projektów zrealizowanych w ramach Jeleniogórskiego Budżetu Obywatelskiego należy wymienić:

1. Integracja seniorów

Projekt Integracja seniorów został podzielony na 2 zadania:

- "Psychoedukacja i profilaktyka wczesnego wykrywania chorób otępiennych wśród mieszkańców Jeleniej Góry po 60 roku życia" w ramach którego:
  - przeprowadzono 20 godzin psychoedukacji dot. profilaktyki chorób otępiennych;
  - wykonano 125 testów przesiewowych w kierunku wczesnego wykrywania chorób otępiennych.
- „Integracja Seniorów 2021” w ramach którego przeprowadzono :
  - 76 warsztatów artystycznych (38 spotkań);
  - 52 godzin warsztatów petanki i gier skandynawskich (26 spotkań);
  - 47 godzin zajęć tanecznych i fitness;
  - 70 godzin zajęć na basenie (w tym 35 godzin aqua aerobiku z instruktorem);
  - 25 godzin nordic walking (4 marsze);
  - 20 godzin nauki gry w brydża (10 spotkań);
  - 16 godzin turniejów brydżowych (4 turnieje);
  - 10 godzin prelekcji fotograficznych (5 prelekcji);
  - 2 seanse kina plenerowego;
  - 5 jednodniowych wycieczek autokarowych;
  - zorganizowano Jarmark Mikołajkowy.

Projekt realizowany był w różnych częściach miasta, by umożliwić jak największej liczbie seniorów możliwość udziału. Z uwagi na stan epidemii obowiązujący w Polsce, większość zadań realizowanych była w miesiącach wakacyjnych. Wartość projektu wyniosła 112 000,00 zł.

2. Znajdź się w lesie - Paulinum, Wzgórze Kościuszki

W ramach projektu utworzono 2 miejsca do turystycznego i sportowego uprawiania biegu na orientację (okolice Paulinum, Komendy Miejskiej Policji, Parku Wzgórze Kosciuszki), które są udostępniane dla wszystkich chętnych. Do wykorzystania przez zainteresowanych są mapy z punktami, do pobrania za darmo ze strony internetowej. Po wcześniejszym kontakcie z Młodzieżowym Klubem Sportowym "Paulinum" mapy są również dostępne w klubie i na tablicach. Wartość projektu wyniosła 30 000,00 zł.

3. Rodzinka PL

W ramach projektu przeprowadzono warsztaty umożliwiające zapoznanie się z techniką chustonoszenia, praktycznego korzystania z nosidła oraz dot. poznania sposobów spędzania wolnego czasu z dzieckiem w plenerze. Specjaliści z zakresu psychologii dziecięcej prowadzili zajęcia dla rodzin z zakresu wzajemnego wsparcia emocjonalnego, wzmacniania więzi dziecko - rodzic, ugruntowania poczucia własnej wartości. Instruktor masażu, logopeda,

dietetyk, copywriterka, terapeuta pedagogiczny, położna, a także przewodnik sudecki to niektórzy specjaliści, wybitni fachowcy i praktycy w swojej dziedzinie, którzy w nieszablonowy sposób wskazali dzieciom i rodzicom jak poznać własne potrzeby emocjonalne i wzajemne oczekiwania. Podczas warsztatów, specjaliści w bardzo przystępnej formie wskazali jak można pokonać własne lęki, obawy, zahamowania i bezstresowo tworzyć zgrany zespół czyli rodzinę, w której każdy jej członek czuje się ważną jej częścią.

Warsztaty, pokazy, projekcje, plenery i inne zajęcia zawarte w projekcie prezentowane były łącznie w czasie 140 godzin i zgromadziły blisko 300 uczestników. Wartość projektu wyniosła 67 333,30 zł.

4. Muzyczno-naukowa ścieżka doświadczeń na terenie Szkoły Podstawowej nr 8 i 13 oraz Przedszkola nr 13

Projekt Muzyczno-naukowa ścieżka doświadczeń na terenie Szkoły Podstawowej nr 8 i 13 oraz Przedszkola nr 13 został zrealizowany w częściowym zakresie, obejmującym dostawę i montaż tematycznych placów zabaw w Szkole Podstawowej nr 13 i miejskim Przedszkolu nr 13. Plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 13 wyposażono w następujące urządzenia: zestaw luster, rysowanie i pisanie w lustrzanym odbiciu, zegar słoneczny, urządzenie do prowadzenia rozmów na odległość, kompas (busola), peryskop, zestaw urządzeń do wykonywania doświadczeń ze złudzeniami optycznymi, gra edukacyjna, tablica informacyjna – przy urządzeniach (8 szt.), natomiast plac zabaw przy miejskim Przedszkolu nr 13 w urządzenia takie jak: płaszczyzna z pasów luster obustronnych, krzywe lustro, zestaw instrumentów muzycznych perkusyjnych, zegar słoneczny, urządzenie do prowadzenia rozmów na odległość, koparka, kuchnia plenerowa, tablica magnetyczna do budowy toru dla metalowej kuli, tablica informacyjna – przy urządzeniach (8szt.), tablica informacyjna – przy wejściu do placówki. Wartość zadania wyniosła 168 201,60 zł.

Pozostałe zrealizowane w 2021 r. projekt to:

1. „Ograniczanie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego na terenie miasta Jelenia Góra - Edycja III zadanie 1”

Prezydent Miasta Jeleniej Góry 7 czerwca 2021 r. podpisał z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (WFOŚiGW) umowę pożyczki w kwocie 568 599,73 zł na realizację zadania pn: „Ograniczanie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego na terenie miasta Jelenia Góra - Edycja III zadanie 1”. Wysokość środków własnych poniesionych przez mieszkańców na realizację zadania wyniosła 1 598 888,61 zł. Zadanie realizowane było w latach 2019 i 2021, w efekcie czego zainstalowano nowe źródła ciepła:

- 112 kotłów gazowych;
- 1 biomasę;
- 4 piece elektryczne.

Efekt ekologiczny - redukcja emisji zanieczyszczeń z niskiej emisji

Ilość zlikwidowanych palenisk	Wskaźniki redukcji [Mg]					
	PM10	PM2,5	Benzo(a)piren	CO ₂	NO _x	SO ₂
181	0,465	0,415	0,561	81,961	0,204	1,867

2. „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego na terenie Uzdrowiska Cieplice” - Edycja III zadanie 1

Prezydent Miasta Jeleniej Góry, 17 maja 2021 r. podpisał z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (WFOŚiGW) umowę pożyczki w kwocie 147 872,46 zł na realizację zadania pn. „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego na terenie Uzdrowiska Cieplice” - Edycja III zadanie 1. Wysokość środków własnych poniesionych przez mieszkańców na wymianę źródeł ciepła wyniosła 398 872,46 zł. Zadanie realizowane było w 2019 i 2021 r., w efekcie czego zainstalowano nowe źródła ciepła:

- 28 kotłów gazowych;
- 1 pompę ciepła;
- 3 piece elektryczne.

Efekt ekologiczny- redukcja emisji zanieczyszczeń z niskiej emisji

Ilość zlikwidowanych palenisk	Wskaźniki redukcji [Mg]					
	PM10	PM2,5	Benzo(a)piren	CO ₂	NO _x	SO ₂
41	0,353	0,315	0,424	63,795	0,158	1,414

3. „Ograniczenie niskiej emisji na terenie miasta Jelenia Góra - dotacje celowe dla mieszkańców Jeleniej Góry”

Miasto Jelenia Góra 7 stycznia 2021 r. rozpoczęło nabór wniosków o udzielenie dotacji celowej osobom fizycznym na zadania służące ochronie powietrza związane z trwałą likwidacją ogrzewania opartego na paliwie stałym (węgiel, koks, biomasa), w lokalach mieszkalnych lub nieruchomościach o charakterze mieszkalnym. Zadanie realizowane było w 2021 r., ze środków budżetu Miasta i jego całkowita wartość wyniosła 1 361 354,72 zł.

W wyniku realizacji zadania zawarto 307 umów dotacyjnych z właścicielami lokali mieszkalnych, udzielono dotacji dla 274 lokali mieszkalnych, zlikwidowano 364 kotły pieców stałopalnych, zamontowano 274 nowe instalacje, w tym:

- kotłów 5 klasy na pellet - 10 sztuk;
- kotłów 5 klasy na węgiel - 2 sztuk;
- elektryczne - 12 systemów;
- gazowe - 250 sztuk.

Uzyskany efekt ekologiczny dot. całkowitej szacunkowej redukcji emisji [Mg/rok] :

- PM10 – 25,78

- PM2,5 – 19,33
- B(a)P – 0,010813
- Arsen – 0,003734

4. Wykonywanie nasadzeń drzew w Parku Wzgórze Kościuszki na zgłoszenia mieszkańców z okazji narodzin dziecka lub dla upamiętnienia innych okoliczności

W czerwcu 2020 r. Miasto Jelenia Góra rozpoczęło realizację zadania, polegającego na wykonywaniu nasadzeń drzew na indywidualne zlecenia osób, pragnących uczcić narodziny dziecka lub upamiętnić poprzez posadzenie drzewa inne ważne wydarzenie albo okoliczność. Posadzenie drzewa można zlecić także w celu wyrażenia proekologicznej postawy.

Jako miejsce realizacji nasadzeń wyznaczona została specjalna, ogólnodostępna polana w Parku Wzgórze Kościuszki w Jeleniej Górze, która jest oznaczona w terenie tablicami informacyjnymi, z danymi kontaktowymi i krótkim opisem miejsca. Polana, zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie śródmieścia Jeleniej Góry, umożliwia łatwe sprawdzenie posadzonego drzewa w dowolnym momencie, rozwija zainteresowanie przyrodą oraz budzi troskę o stan otaczającej nas zieleni. Nasadzenia drzew wykonuje Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Jeleniej Górze w ramach utrzymania zieleni miejskiej.

Program od samego początku spotkał się z pozytywnym odzewem społecznym. Mieszkańcy wyrażali swoje poparcie i zadowolenie z wdrożenia pomysłu realizacji nasadzeń drzew na indywidualne zlecenia, z tego też względu zadanie kontynuowane było w 2021 r.

Sadzonki drzew do nasadzeń pochodziły ze szkółek Nadleśnictwa „Śnieżka” w Kowarach. Zgłoszenia od zainteresowanych osób, wraz z podaniem celu posadzenia drzewa, przyjmowane były poprzez e-mail i rejestrowane. Każdy otrzymał numer drzewa oraz elektroniczne mapy ułatwiające odnalezienie sadzonki w terenie. Drzewa zostały oznakowane trwałymi numerami zgodnymi z numeracją przyjętą w rejestrze.

Dobór gatunkowy sadzonek był dokonany z myślą o możliwie szerokich korzyściach dla środowiska naturalnego. Program rozpoczęto od wykonywania nasadzeń drzew gatunku Czereśnia ptasia. Jest to nasze rodzime, ozdobne i użytkowe drzewo, o dużym znaczeniu ekologicznym, pożyteczne w szczególności dla pszczół (w okresie kwitnienia) i dla ptaków (w okresie owocowania). Posadzone drzewa Czereśni ptasiej wzbogacą drzewostan Parku Wzgórze Kościuszki, stanowiąc jego ozdobę już od wczesnego, wiosennego kwitnienia. W ramach realizacji programu w roku 2021 posadzono 20 szt. drzewek oraz wymieniono część sadzonek, które się nie przyjęły, a także posadzono sadzonki lipy drobnolistnej (miododajnej). Zadanie w całości zrealizowane zostało ze środków budżetu Miasta Jelenia Góra.

5. Zakup i ustawienie 60 kompletów donic z obsadzeniem

W 2021 r. Miasto Jelenia Góra wraz z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Jeleniej Górze w ramach utrzymania zieleni miejskiej zakupiło, obsadziło i ustawiło na terenie całego miasta 60 kompletów donic (3 szt. w każdej lokalizacji). Czas realizacji: Czerwiec 2021 r. Donice obsadzone zostały trwałymi gatunkami roślin takim jak: Świerk Środkowoeuropejski, Sosna Sylvestris, Sosna Czarna, Sosna Banksa, Jodła Koreańska, Jodła Kalifornijska, Bukszpan oraz nasadzeniami gatunków roślin sezonowych: Aksamitka 30 szt., Komarzyca 5 szt., Pelargonium 5 szt. Zadanie o całkowitej wartości 92 826, 39 zł sfinansowane

zostało ze środków budżetu Miasta Jelenia Góra.

5. Zagospodarowanie ronda w Jeleniej Górze przy dworcu PKS przy ul. Obrońców Pokoju

Miasto Jelenia Góra i Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Jeleniej Górze, w maju i czerwcu 2021 r., realizowało zadanie polegające na zagospodarowaniu ronda przy ul. Obrońców Pokoju poprzez wykonanie nasadzeń rośliną z rodziny astrowatych Sencio Cineraria (Starzec Srebrzysty). Zadanie o wartości 3000 zł zrealizowane zostało ze środków budżetu Miasta.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze zrealizował dwa projekty o charakterze socjalnym:

1. Opłatek Maltański – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Suwerennym Rycerskim Zakonem Szpitalników św. Jana Jerozolimskiego zwanym Rodyjskim i Maltańskim w Polsce, po raz szósty zorganizował „Opłatek Maltański” dla osób objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym osób samotnych starszych i niepełnosprawnych. Wydarzenie objęte zostało honorowym patronatem przez ks. Biskupa Legnickiego Andrzeja Siemieniewskiego, Prezydenta Zakonu Polskich Kawalerów Maltańskich Pana Jerzego Bauera oraz Prezydenta Miasta Jeleniej Góry Pana Jerzego Łuzniaka. Celem uroczystości było podtrzymanie tradycji wigilijnej, integracja uczestników, a przede wszystkim sprawienie im radości. Wydarzenie miało szczególne znaczenie dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami i/lub samotnych, które poprzez podjęte działania miały możliwość odczucia atmosfery Świąt Bożego Narodzenia. Osoby te otrzymały wsparcie rzeczowe przygotowane przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze, które zakupione zostało dzięki wsparciu Miasta Jelenia Góra oraz pomocy rzeczowej darczyńców. Od 2020 r. wydarzenie ma szczególny wymiar z uwagi na okres pandemii COVID-19 i środki wobec niej podjęte. Zatem właśnie w tym okresie osoby starsze, samotne i/lub z niepełnosprawnościami należy otoczyć szczególną troską i wsparciem, co jest możliwe dzięki podejmowanym w ramach Opłatka Maltańskiego działaniom. W 2021 r. do udziału w Opłatku Maltańskim zaproszono 50 uczestników w grupie osób potrzebujących, w podeszłym wieku, z niepełno sprawnościami i/lub samotnych korzystających ze świadczeń MOPS. Paczki przygotowane w ramach Opłatka Maltańskiego w dniu 15.12.2021 r. zostały przekazane beneficjentom w siedzibie MOPS w Jeleniej Górze. Na realizację zadania Miasto Jelenia Góra przeznaczyło środki w wysokości 3 000,00 zł (zakupy do paczek świątecznych), ponadto darowiznę rzeczową przekazali: Hotel Gołębiowski – słodycze wartość ok. 700,00 zł, Agata i Wacław Dzida, Sopp Polska - słodycze wartość ok. 1 300,00 zł, Jelenia Plast Sp. z o. o - art. z plastiku wartość ok. 1 000,00 zł, Jeronimo Martins Polska S.A. - artykuły spożywcze, słodycze wartość ok. 3 000,00 zł, Fundacja Polskich Kawalerów Maltańskich w Krakowie - koszt wydruku kart świątecznych i zaproszeń - 448,95 zł, koszt torb logo ZM - ok. 1 000,00 zł - łącznie 1 448,95 zł.

2. „Mikołaj Dzieciom”

Projekt skierowany został do grupy 50 dzieci w wieku od 6 do 12 lat z rodzin objętych wsparciem MOPS w Jeleniej Górze. Realizacja działań odbyła się w trudnym czasie czyli w okresie pandemii COVID-19. Mimo braku możliwości zorganizowania zabawy mikołajkowej dla dzieci, pracownicy socjalni MOPS przygotowali paczki dla dzieci, które wydane zostały w obecności Mikołaja oraz Elfów w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Na realizację zadania Miasto Jelenia Góra przeznaczyło środki w wysokości 5 000,00 zł natomiast Przedsiębiorstwo Simet Spółka Akcyjna w Jeleniej Górze 2 000,00 zł. Darowiznę rzeczową przekazał: Jeronimo Martins Polska S.A.- słodycze wartość ok. 500,00 zł, Hurtownia owoców i warzyw Jelfruit-owoce wartość ok. 100,00zł, Zorka - gadżety z logo firmy wartość ok. 100,00 zł, Termy Cieplickie - karnety na basen oraz gadżety z logo firmy wartość ok. 500,00 zł, Galeria Sudecka - książki wartość ok. 400,00 zł, Galeria Nowy Rynek - gadżety wartość ok. 200,00 zł, Cukiernia „Bristolka” - paczki wartość ok. 150,00 zł, Hotel Gołębiwski - słodycze wartość ok. 300,00 zł, Jelenia Plast Sp. z o. o - art. z plastiku wartość ok. 1.500,00 zł.

Wśród projektów edukacyjnych, w 2021 r. zrealizowano:

1. Projekt „Zintegrowani”

Projekt realizowany był od grudnia 2018 do listopada 2021, miał na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami, (poprzez rozwijanie umiejętności samodzielnego funkcjonowania w codziennym życiu i na rynku pracy), uczniów od lat 12 i absolwentów ze Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Jeleniej Górze. Projekt obejmował: specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, kursy i szkolenia oraz zajęcia o różnorodnych celach. Zajęcia realizowane były w 6 osobowych grupach, w formie 1-dniowych zajęć wyjazdowych, których celem było uczestnictwo w wydarzeniach społeczno - kulturalnych. Projekt obejmował wyżywienie uczestników, zakup pomocy dydaktycznych, wyposażenie pracowni zajęciowych, w przedmioty służące m.in. do prowadzenia własnego gospodarstwa domowego i autoprezentacji, wynagrodzenia kadry pedagogicznej i transport uczestników. Wartość projektu i wartość dofinansowania wyniosła 545 708,00 zł.

2. „Jeleniogórskie szkoły = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia”

Projekt realizowany od marca 2018 do lutego 2021, polegał na zapewnieniu kompleksowego wsparcia w postaci zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rozwijających, kół zainteresowań, szkoleń i kursów, które dedykowane były dla 910 uczniów, pracę z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz poszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem zawodowym. Poza działaniami miękkimi, w ramach projektu zakupiono sprzęt IT wraz z pomocami do pracowni przedmiotowych. Projekt realizowany był w SP2, SP3, SP6, SP7, SP11, ILO, IILO, ZSE, ZSEiT. Ponadto wymienione szkoły wyposażone zostały w pracownie umożliwiające nauczanie oparte na metodzie eksperymentu w obszarze przyrody i matematyki, jak również w sprzęt technologii informacyjno-komunikacyjnej. Zwiększono kompetencje 130 nauczycieli w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej w nauczaniu i technikach pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Całkowita wartość projektu wyniosła 3 114 449,55 zł natomiast wartość dofinansowania: 2 954 559,55 zł.

3. „Jeleniogórskie przedszkola gwarancją wysokiej jakości edukacji dzieci niepełnosprawnych”

Projekt realizowany był od stycznia 2020 do grudnia 2021 r. Celem projektu było podniesienie kompetencji uczniów z niepełnosprawnościami w jeleniogórskich przedszkolach. W ramach działań zaplanowanych w projekcie przeprowadzono zajęcia terapeutyczne dla dzieci, doposażono place zabaw oraz umożliwiono nauczycielom doksztalcenie na studiach podyplomowych. Projekt został zrealizowany w Miejskim Przedszkolu nr 2, 4, 10, 13, 19, 27, Miejskim Integracyjnym Przedszkolu nr 14 oraz przedszkolu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym. Jego całkowita wartość wyniosła 1 925 876,16 zł natomiast kwota dofinansowania 1 829 582,35zł.

4. Kształcenie zawodowe dla potrzeb rynku pracy w Jeleniej Górze

Projekt realizowany od lutego 2021 r. do grudnia 2022 r. Zasadniczym celem projektu jest podniesienie jakości kształcenia zawodowego w 4 szkołach: Zespole Szkół Elektronicznych, Zespole Szkół Przyrodniczo – Usługowych, Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych, Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych poprzez lepsze dopasowywanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami. Grupę docelową projektu stanowią uczniowie szkół kształcenia zawodowego:

- 128 uczniów w Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 w Jeleniej Górze,
- 74 uczniów w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych w Jeleniej Górze,
- 227 uczniów w Zespole Szkół Elektronicznych w Jeleniej Górze,
- 82 uczniów w Zespole Szkół Przyrodniczo – Usługowych w Jeleniej Górze

oraz kadra 35 nauczycieli kształcenia zawodowego nauczyciele zatrudnieni w ww. szkołach. Cele szczegółowe realizowane poprzez działania w projekcie obejmują:

- uzupełnienie kwalifikacji niezbędnych na rynku pracy przez 499 uczniów (w tym 218 kobiet),
- dostosowanie kwalifikacji 35 nauczycieli (w tym 19 kobiet) w formie szkoleń i studiów podyplomowych,
- dostosowanie oferty kształcenia ZSE, ZSRA, ZSPU, ZSZL poprzez zakup nowoczesnego wyposażenia,
- nabycie praktycznych umiejętności zawodowych poprzez udział w stażach 351 uczniów (w tym 151 kobiet),
- podniesienie kompetencji kluczowych 165 uczniów (w tym 43 kobiet) poprzez realizację warsztatów i szkoleń.

Całkowita wartość projektu wynosi 4 699 167,69 zł natomiast kwota dofinansowania 3 994 292,53zł.

5. Szkolimy zawodowo - poprawa warunków nauczania w jeleniogórskich szkołach”

Realizacja projektu rozpoczęła się w listopadzie 2018r. natomiast jej zakończenie zaplanowane jest w grudniu 2022r. W ramach projektu doposażonych zostanie 9 szkół zawodowych i ogólnokształcących. Zakupiony zostanie sprzęt i wyposażenie do pracowni cyfrowych, pomoce dydaktyczne do pracowni przyrodniczych, specjalistyczny sprzęt dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, specjalistyczny sprzęt, urządzenia i wyposażenie do pracowni zawodowych. Całkowita wartość projektu wynosi 4 453 365,48 zł, wartość dofinansowania: 3 606 348,75 zł.

6. Szkolenie zawodowe szansą na lepszy start”

Projekt realizowany od marca 2020 r. do grudnia 2022 r. Celem projektu jest podniesienie jakości kształcenia oraz dostosowanie oferty edukacyjnej jeleniogórskich szkół kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, co możliwe będzie dzięki realizacji: staży uczniowskich u pracodawców, kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje uczniów, szkoleń, kursów i studiów podyplomowych dla nauczycieli, a ponadto wyposażenie pracowni zawodowych w szkołach. Projekt realizowany jest w następujących placówkach: ZST Mechanik, ZSE, ZSLiZ nr 2, ZSRA, ZSEiT. Całkowita wartość projektu to 2 057 652,45 zł, wartość dofinansowania 1 749 004,58zł.

IV. Podsumowanie i plan realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra na lata 2015-2023 w następnym okresie sprawozdawczym

W związku z zakończeniem się perspektywy finansowej 2014-2020, w ramach której beneficjenci pozyskiwali środki unijne na przedsięwzięcia rewitalizacyjne (Działanie 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów, w tym 6.3 A, 6.3 B i 6.3 C) w ramach listy A Lokalnego Programu Rewitalizacji, a także na inne projekty związane chociażby z kompleksową modernizacją energetyczną budynków czy ograniczeniem niskiej emisji, w ramach listy B Lokalnego Programu Rewitalizacji, w roku 2021 nie rozpoczęto realizacji nowych projektów. Przeważająca większość projektów Miasta Jelenia Góra ujętych w Programie Rewitalizacji została zrealizowana bądź ze względu na brak otrzymanego dofinansowania jest realizowana ze środków własnych i innych źródeł. Projekty, których beneficjentami były wspólnoty mieszkaniowe zostały zakończone z dużym powodzeniem, a co więcej stały się bodźcem dla innych wspólnot mieszkaniowych i zarządców nieruchomości aby w miarę możliwości finansowych rewitalizować substancję mieszkaniową znajdującą się w złym stanie technicznych. Podejmowane w ostatnich latach działania rewitalizacyjne niewątpliwie przyczyniły się do wyprowadzenia za stanów kryzysowych wielu obszarów miasta i korzystnie wpłynęły na sferę społeczno-gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną.

Poza projektami ujętymi na listach A i B Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra, w ubiegłym roku zrealizowano wiele projektów uzupełniających o charakterze społecznym, socjalnym, edukacyjnym i infrastrukturalnym, w tym w ramach Jeleniogórskiego Budżetu Obywatelskiego oraz innych inicjatyw. Projekty te były realizowane zarówno na wyznaczonych obszarach rewitalizacji (obszar I Jelenia Góra – Centrum, obszar II Cieplice – Sobieszów), a także w ich bliskiej odległości, dzięki czemu efekty ich realizacji dostępne są

dla większej liczby mieszkańców miasta.

Biorąc pod uwagę zidentyfikowane stany kryzysowe i wynikające z nich potrzeby rewitalizacyjne, w kolejnych latach Miasto Jelenia Góra będzie kontynuowało poszukiwanie programów i konkursów, umożliwiających pozyskanie środków finansowych na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ponadto dostrzegając znaczące potrzeby rewitalizacyjne w mieście, przystąpiono do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Jelenia Góra, dzięki czemu zapewniona zostanie ciągłość planowania i działania w momencie zakończenia obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miast Jelenia Góra na lata 2015-2023.

Przygotowała:

Daria Kozłowska

Wydział Rozwoju Miasta